

Bibliotekaren

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Nye bibliotek-
studenter med
varierte bakgrunn

Hver
sjette
måtte
gå i
Bærum

9
2003

Bare halvparten av
folkebibliotekene
har nettkatalog

Fundamentet
på Sjusjøen

Innhold:

Lederen har ordet	side 3
Forbundsstyrets augstmøte	side 4
Bare halvparten av folkebibliotekene har nettkatalog	side 6
Ny studieleder og rekordhøyt studenttall på BIBIN	side 8
Nye bibliotekstudenter med variert bakgrunn	side 10
Stor interesse for BF	side 11
Store kutt i en av landets største bibliotekkommuner: Hver sjettede måtte gå i Bærum	side 12
Fundamentet på Sjusjøen	side 17
Engasjement i Bjørnsons ånd?	side 19
Bibliotekarforbundets kurs i konflikthåndtering	side 20
Studietur til Alexandria 1.-10. november!	side 20

Annonse:

Tidemann **Biblioteksystem**[®]

- med tanke på fremtiden

BIBLIOTEKSERVICE AS - navnet på god service
Postboks 9102, 3006 Drammen • Tlf: 32 88 70 10 Fax: 32 88 58 55 • www.bibliotekservice.no

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør
Erling Bergan

Redaksjonens adresse
Runnen 4, 6800 FØRDE
Tlf.: 57 82 07 65
Mobil: 91 31 80 01
Faks: 85 03 16 64
Epost: erling.bergan@bibforb.no

Redaksjonsgruppe
Erling Bergan (redaktør)
Anja Angelskår Mjelde (redigerer)
Monica Deildok (forbundsleder)
Mona Magnussen (forbundets nestleder)
Thor Bjarne Stadshaug (organisasjonssekretær)

Stoff
Vi mottar stoff i alle former. Tekster foretrekker vi som filer i *RiktTekstFormat (rtf)*. Usignerte artikler står for redaktørens regning.

Abonnement
Kr. 290,- pr. år betales til BFs girokonto 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement». Alle henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser

1/8 side	kr. 800
2/8 side	kr. 1400
3/8 side	kr. 1800
4/8 side	kr. 2200
5/8 side	kr. 2500
6/8 side	kr. 2800
7/8 side	kr. 3100
8/8 side	kr. 3300

24 % mva. kommer i tillegg.
Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan i 2003

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	23. desember	15. januar
2	29. januar	12. februar
3	26. februar	12. mars
4	26. mars	9. april
5	23. april	7. mai
6	21. mai	4. juni
7	25. juni	9. juli
8	30. juli	13. august
9	27. august	10. september
10	24. september	8. oktober
11	22. oktober	5. november
12	19. november	3. desember

Trykk
S. E. Thoresen as

Lederen har ordet

Monica Deildok
Forbundsleder

Maktutredningen nå er ferdig og konklusjonen er klar: Politikere på alle nivåer får mindre makt, mens internasjonale organisasjoner, markedet og eksperter styrker sin innflytelse. Dessuten vokser "tilleggsdemokratiet", den delen av demokratiet som gir rom for interesseorganisasjoner, velforeninger og lobbygrupper. Hva betyr så det for demokratiet? Betyr det at demokratiet er svekket, at folkestyret forvitrer? Derom strides ekspertene, det de synes å være enige om er at demokratiet endrer seg. Det at folkevalgte politikere får mindre makt behøver ikke å bety at folk får mindre innflytelse. Det kan simpelthen være en indikator på at folk søker innflytelse gjennom andre kanaler, og at de finner andre arenaer enn den politiske for sitt engasjement.

Allerede på midten av 1990-tallet holdt fremtidsforskere foredrag om den nye tid og de unge samfunnsborgere som konkluderte med at disse nye samfunnsborgerne var individualister i langt større grad enn den herskende generasjon. De kunne fortelle om betydningen av fremveksten av de internasjonale interesseorganisasjonene, om internett som global nettverksbygger og det multikulturelle samfunns smeltedigel. De kunne fortelle om en materialistisk innfallsvinkel i stedet for en ideologisk, i den forstand at folk ikke lenger følte tilhørighet med en politisk ideologi, ei heller en religion, men at de unge samfunnsborgerne "shoppet" politiske standpunkter og brokker av ulike religioner på samme måte som de shopper klær.

Maktutredningens konklusjoner slik de har fremkommet i pressen bygger opp under de tendensene 90-tallets fremtidsforskere forutså, politiske arenaer svekkes, andre vokser fram, politiske partier taper terreng til fordel for smalere interesseorganisasjoner. Jeg skal ikke påta meg å trekke de konklusjonene om betydningene av dette som professorene i Maktutredningen ikke tør å uttale seg om. Det jeg derimot vil gjøre er å stille spørsmål om hva dette betyr for bibliotekarer.

Bibliotekarers klassiske hodepine i sitt forhold til makthaverne er en følelse av at det er veldig langt frem. I Latin-Amerika har de et ordtak som sier: "Så langt fra Gud og så nær USA.", bibliotekarer har vel hatt det mer slik: "Så langt fra beslutningstakerne og så nær brukerne."

I bibliotekmiljø har mye tid og energi har gått med på å diskutere hvordan en skal manøvrere seg i en posisjon hvor politikere og beslutningstakere lettere låner øre til ens argumenter. Det er selvfølgelig livsfarlig å si at politikere ikke vil være viktige alliansepartnere i tiden fremover, for det er de. Og selv om Maktutredningen slår fast at deres makt svekkes til fordel for andre organisasjoner og mekanismer, betyr ikke dette at politikere ikke har makt. Det vil fortsatt være Storting, fylkesting og kommunestyre som i overveiende grad legger føringer for bibliotekenes rammebetingelser. Men vi må ta Maktutredningens konklusjoner og de tendensene til maktforskyvning i samfunnet som denne forteller om alvorlig, og det betyr at vi utfordres til også å finne andre alliansepartnere i vårt arbeid for å bidra til å styrke bibliotekenes rammebetingelser.

Forbrukermakt er en viktig kraft i det moderne samfunn. Som kraft har denne vist seg effektiv i noen tilfeller der boikott av ulike typer av varer har blitt gjennomført med ganske stor suksess. Vi husker vel alle Shell-boikotten på 80-tallet – en boikottaksjon som relaterte seg til oljeselskapets handel med apartheidregimet i Sør-Afrika, boikott av fransk vin og biler under atomprøvesprengningene i Stillehavet. For ikke å snakke om at vi med jevne mellomrom IKKE kjøper israelske appelsiner med stort engasjement og innlevelse.

Når det gjelder bibliotek er ikke boikott-problematikk dagligdags. Jeg tror jeg har til gode å høre om boikotttiltak mot bibliotek i Norge. Den motsatte innfallsvinkelen i forhold til forbrukermakt er imidlertid svært tydelig når det gjelder bibliotek, nemlig brukertilfredshet. Bibliotekene i Norge skårer ofte høyt på kåringer i kommuner eller i bedrifter over tilbud som brukerne er fornøyde med.

Når en leser om hovedelementene i Maktutredningen kommer en imidlertid i tanker om at nettopp dette kanskje blir et av de viktigste markedsførings- og synliggjøringsmomentene bibliotekarer i Norge må jobbe med i framtiden. Et ekko av Eirik Newth dukker opp i mitt hode. På Bibliotekarforbundets seminar ved bibliotekmøtet i Stavanger sa Newth at nærheten til brukerne vil bli et av bibliotekarenes fremste sukseskriterier i framtiden.

I et scenario der ideologienes langsiktige overordnede helhet svekkes til fordel for øyeblikksdemokratiet og spontan organisering til fremme av en og en enkeltsak, er det tydelig at Eirik Newth har rett. Og at bibliotekarer i kraft av sin nærhet til brukerne har et konkurransefortrinn i en tid som kanskje i sterkere og sterkere grad skifter fokus fra det kollektive over på det individuelle. ■

Kulturmeldinga er kommet

Akkurat når dette nummer av Bibliotekaren går i trykken, blir den nye Kulturmeldinga lagt fram. Valgerd Svarstad Haugland presenterte hovedpunktene i meldinga på en pressekonferanse fredag 29. august. Vi registrerer at hun løfter utbygginga av Nasjonalbiblioteket fram som den store saken på vårt område de nærmeste åra. Og kanskje det ikke er rom for annen biblioteksatsing på mange år! For hør hva statsråden sier: - Ombygging og nybygging av Nasjonalbiblioteket er så ressurskrevende at andre uløste bibliotekoppgaver kanskje må vente. Men de er allikevel ikke glemt, sa Haugland på pressekonferansen. Så da hun innledet på ABM-delen av meldinga med å si: - Vi må følge opp ABM-meldinga. Vi har nok vært flinkest på museums-biten, så virker det ikke som det er særlig endringer på gang for oss. Fortsatt stemoderlig behandling av bibliotekområdet fra departementets side, kan det virke som.

NBF om kulturmeldingen

"Gledelige signaler fra Svarstad Haugland i Kulturmeldingen", er overskriften i NBFs pressemelding som kommenterer meldinga. NBFs kommentar lyder slik:

"I Kulturmeldingen "Kulturpolitikk fram mot 2014", viderefører Regjeringen flere viktige saker som har betydning for bibliotekene, med særlig vekt på norsk digitalt bibliotek, videre utvikling og utbygging av Nasjonalbiblioteket og et sømløst bibliotektilbud.

Meldinga forteller også at KKD og UFD i løpet av høsten 2003 i regi av ABM-utvikling vil igangsette et utredningsarbeid bl.a. som skal vurdere bibliotekenes rolle i informasjons- og kunnskapssamfunnet. En bredt sammensatt referansegruppe skal sikre bred forankring i og utenfor fagmiljøene.

Forbundsstyrets augustmøte

Tre dager på ettersommeren var forbundsstyret i BF samla på Sjusjøen. Det var styreseminar de to første dagene, etterfulgt av et regulært styremøte 23. august. Dette var første gang det nyvalgte styret var samlet til et skikkelig heldags styremøte siden landsmøtet i juni. Og de viste seg som et sterkt og engasjert styre.

Erling Bergan, Redaktør

Det er for så vidt traurige greier å starte på ethvert styremøte. Man skal alltid godkjenne tidligere styrereferater og ta referater fra AU-møter til etterretning. Det er informativt å lese dette før møtet, det er sjelden noen innsigelser på det som er skrevet, og ønsket om å komme i gang med en ordentlig sak kommer fort.

Den første saken gjaldt valg av forbundets redaktør. De som fulgte med på årets landsmøte, husker at vedtektene der ble endret slik at redaktøren heretter skal være et valgt verv. Det er forbundsstyret som skal foreta valget, og de skal også bestemme valgperioden. Dette ble satt til fire år, og Erling Bergan ble valgt som redaktør for forbundets tidsskrift og nettsider i denne perioden.

Etter dette valget, var det naturlig å behandle et justert forslag til retningslinjer for BFs tidsskrift og nettsider. Tidligere har vi hatt retningslinjer bare for tidsskriftet, der det også sto at redaktøren var ansatt. Nå er det altså et samlet og justert sett med retningslinjer, som ikke skiller seg så veldig fra de vi hadde. Det dreier seg blant annet om at prinsippene i Vær varsom-plakaten, Redaktør-plakaten og Regler om tekstreklame skal følges, at redaktøren skal legge fram en årsplan hver høst, og at redaktøren skal holde seg innenfor de økonomiske rammene. Det ble presisert at retningslinjene gjelder BFs blad og nett, og ikke må oppfattes som noen arbeidsinstruks for redaktøren. Han vil også ha andre oppgaver i forhold til BFs sekretariat.

To saker som gjaldt prosedyrer og resultat av lønnsforhandlinger for de ansatte i BF, måtte utgå. Forbundets nestleder Mona Magnussen hadde nemlig forfall fra dette styremøtet. Og siden dette var saker der leder var inhabil, siden også hun er ansatt av BF, ble ikke forbundsstyret lenger vedtaksført. I paragraf 9.3 heter det nemlig at "Forbundsstyret er vedtaksført når minst 4 medlemmer er tilstede, hvorav leder eller nestleder er den ene." Men disse sakene vil komme opp igjen.

På årets landsmøte ble organisasjonsutvalgets rapport behandlet. Noe ble avgjort i landsmøtesalen der og da, mens de fleste forslagene ble overlatt til forbundsstyret å følge opp. Styret måtte derfor sørge for at dette ble gjort, og nedsatt et utvalg bestående av Morten Haugen (organisasjonsutvalget), Goro Aarset (tillitsvalgt ved Deichmanske bibliotek) og Cathrine Undhjem (fylkeslagsleder i Oslo/Akershus) til å utrede nærmere grunnlaget for vedtektsfesting av klubber og å komme med forslag til vedtak. Utvalgets arbeid skal presenteres for og

tas opp til diskusjon på møte i landsstyret høsten 2004. Forbundsstyret vil deretter vurdere å fremme et forslag om vedtektsfesting av klubber på landsmøtet i 2005. Videre ble Klaus Jøran Tollan og Hanne Brunborg bedt om å jobbe fram mot neste forbundsstyremøte, for å fremme en sak om videre oppfølging av OU-rapporten.

Så fikk styret seg forelagt regnskapsrapport for 1. halvår 2003. Inntektene ser bra ut og følger omtrent budsjettet. Ikke minst er kontingentinntektene gode. Utgiftssida ble gjennomgått i detalj. Her var det en del kommentarer og spørsmål om enkeltposter, men den store diskusjonen gikk på måten dette ble presentert på. Erfarne styremedlemmer kan registrere at behovet for å få seg presentert gode oversikter vokser raskere enn kvaliteten på slike presentasjoner. Og det er på sin plass. Det jobbes godt med økonomien i BF, men det er på tide å samordne oppsett for regnskap og budsjett. Og det krever en skikkelig gjennomgang av forbundets kontoplan. Vi må komme til det punkt at forbundsstyret får konsentrert seg om å ta stilling til pengebruk og inntektsmuligheter, i stedet for regnskaps-tekniske spørsmål.

Det vil derfor bli laget en egen sak til et kommende styremøte, der selve regnskapsarbeidet og presentasjonen på styremøtene skal opp til egen behandling, uavhengig av noe kvartalsregnskap. Styret vil også ha en kalkyle for 2003, altså hva regnskapsoversikten for 1. halvår peker i retning av for hele året 2003 under ett.

En helt annen type sak var spørsmålet om BFs forhold til IFLA, spesielt knytta til konferansen som skal være i Oslo i 2005. Her ble det orientert om organisasjonens virkemåte, litt om mulighetene som finnes i de årlige konferansene, og det ble satt opp en del mulige tiltak for BF i denne sammenheng. Styret var nøkterne og konstanterte seg om noen få mulige tiltak. BFs engasjement i forhold til IFLA 2005 skal i hovedsak fokusere på fagforeningsforhold for bibliotekarer og profilering av BF. Det vil bli fremmet ny sak for styret når det er avklart hvilke konkrete aktiviteter BF skal konsentrere seg om og hvor mye det vil koste.

Så kunne styret konstatere at BF vil være synlig og aktiv under Nord-norsk bibliotekkonferanse. Styret diskuterte videre mulig tiltak i forhold til kommunevalget i år. Her ble det påpekt at toget for så vidt har gått, at bibliotekenes plass i partiprogrammene ble bestemt for lenge siden. Men valgkampen er fremdeles en anledning til å synliggjøre oss. Så kikket styret på hovedpunktene i Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene, etter mellomoppjøret i 2003. Og styret satte en ramme for sine arrangement under bibliotekmøtet i Molde i mars neste år.

Til slutt vedtok styret å prolongere forbundets reisereglement ut dette året. Eventuell justering av satser, eller andre endringer i reglementet, vil bli tatt opp på et styremøte i høst. Og helt til slutt kunne styret kikke på hva sekretariatet hadde hatt av postgang, møter og andre aktiviteter siden sist. Og de kunne konstatere at det var kommet inn 42 nye medlemmer uka før møtet, slik at det totale medlemstallet var kommet opp i 1265. En hyggelig avslutning på et greit styremøte. ■

To aktive styremedlemmer i pauseprat: Richard Madsen (til venstre) og Klaus Jøran Tollan. (Foto: E. Bergan)

... spaltelangs ...

Videre går Regjeringen inn for å utvide Innkjøpsordningene med viktig saksprosa og styrke finansieringen av ordningene.

Meldingen bekrefter tidligere utsagn fra kulturministeren om at tilskudd til investering i bokbusser vil inngå i tilskuddsordningen for kulturbygg. Denne tilskuddsordningen vil bli desentralisert til fylkeskommunen.

Om lydbok-produksjonen heter det bare at "det må leggjast til rette for at den positive voksteren i frambudet og bruken av lydbøker kan halda fram".

Norsk Bibliotekforening ser meget positivt på disse delene om bibliotek- og litteraturspektoren i Kulturmeldingen, og ser fram til fortsatt samarbeid med departementet og ABM-utvikling om den konkrete utformingen av politikken og tiltakene.

Meldingen gir også en beskrivelse av problemene for fengselsbibliotekene og bibliotektenester til døv-blinde og til statlige helseinstitusjoner, uten at det sies noe nærmere om hvordan disse problemene bør løses.

Det flerspråklige bibliotek ved Deichmanske bibliotek er omtalt, men den håpløse driftssituasjonen for biblioteket er overhodet ikke berørt, til tross for at den økende globaliseringen er et hovedtema i meldingen.

Disse svakhetene ved meldingen vil Norsk Bibliotekforening følge opp i den videre behandlingen i Stortinget og ved behandlingen av statsbudsjettene.

Godt resultat fra Bibliotekservice AS

Bibliotekservice AS i Drammen, som leverer Tidemanns biblioteksystem, legger frem et driftsresultat før skatt på 381 000 kroner for første halvår i år, forteller firmaet i en pressemelding. Det utgjør et overskudd på vel 20 prosent. Egenkapitalandelen i firmaet ligger nå på 37 prosent.

... spaltelangs ...

- Dette er helt i tråd med den utviklingen vi ventet. Sammen med foregående halvårsresultat viser det at vi nå høster etter en periode med investeringer, oppkjøp og effektivisering av driften, sier markeds- og økonomiansvarlig Peter Holst.

Firmaet forteller at de nå opplever stor tilgang av nye kunder. Spesielt folkebibliotekene har vist økende interesse for Tidemann biblioteksystem og valgt folkebibliotekløsningen. - Vi tror trang kommuneøkonomi har fått biblioteksansvarlige i kommunene til å se seg om etter mer kostnadseffektive løsninger, og det har slått bra ut for oss, sier Holst. Han hevder at også de store folkebibliotekene i økende grad retter blikket mot løsningene fra drammensfirmaet, som har utfordret de store etablerte aktørene på markedet innenfor biblioteksystemer. - Vi ser at også større folkebibliotek er på vei inn i porteføljen, forteller Holst.

Ny rekord for Foreningen !les

Mellom 130.000 og 140.000 ungdomsskoleelever har meldt seg på Foreningen !les sin store høstaksjon "Dramatisk". Dette er 100.000 flere enn noen tidligere aksjon i !les regi.

- Aksjonen er en kjempesuksess allerede før den er påbegynt, sier en glederstrålende daglig leder i Foreningen !les, Aslak Sira Myhre. Dette blir en av de største og beste leseaksjonene i Norge noensinne, fortsetter han.

Materiellet til tXt-aksjonen 2003, som i år heter Dramatisk, var klart i slutten av juli. Det består av 140.000 pocketbøker, 4000 videokassetter og 10.000 plakater som vil bli spredd rundt i hele landet. Aksjonen inneholder to konkurransedeler, en hvor ungdommene skal gjette hvilke tekstutdrag !les gjengen har dramatisert og en hvor ungdommene sjøl kan dramatisere tekstutdrag.

Bare halvparten av folkebibliotekene har nettkatalog

I landets 435 kommuner er det folkebibliotek av varierende størrelse og kvalitet. Men alle har samlinger og alle har samlingene registrert i en eller flere kataloger. For noen tiår siden var dette selvfølgelig kortkataloger. Så kom datasystemene på 80-tallet, og katalogene ble "lagt på data" én etter én, for de fleste skjedde overgangen utover på 90-tallet. Bibliotekstatistikken for 1998 viste at 90 prosent av folkebibliotekene da hadde dataført katalog. 80 prosent av samlingene var lagt inn i disse katalogene.

Erling Bergan, Redaktør

områdene. Nå er spørsmålet om det er bredbånd til biblioteket, og snart bør vi vite hvor bredt båndet er.

Men en viktig datautvikling for folkebibliotekene foregår akkurat nå, og er ennå ikke i nærheten av å bli fullført: Tilgang til bibliotekskatalogene på internett. I 1997 kunne 13 prosent av folkebibliotekene i landet tilby sine brukere katalogen på internett. I 1998 var det 17 prosent, og i 1999 var det 35 prosent. Så forsvinner denne kategorien fra Statens bibliotektilsyns statistikkrapporter. Hvordan står det så til i dag?

Av mangel på offentlig statistikk, kan vi bruke en annen indikator: Biblioteksentralens nettveiviser "Bibliotekveiviseren". Her er fylkene listet opp med alle sine folkebibliotek. For hvert folkebibliotek er det lenker til eventuelle egne nettstedet og til eventuelle kataloger tilgjengelige på internett. En del kontrollsurfing tyder på relativt få direkte feil, bortsett fra noe lenkeråte når det gjelder nettstedene. Det aller meste er trolig korrekt.

Oversikten viser at bare 235 folkebibliotek har egne nettsteder, det vil si 54 prosent av landets folkebibliotek. Mens denne informasjonstjenesten fantes i 3 prosent av landets kommuner i 1995, altså tilsvarende mengde som tilbød internett for publikum den gang, så har de bare vokst til drøyt halvparten av folkebibliotekene i dag. Internetttilgang for publikum har til gjengjeld blitt nesten landsdekkende i dag. Folkebibliotekene ser altså ut til å satse mer på være et åpent vindu mot informasjonsverden på nettet, enn å tilby egen informasjon som skal være tilgjengelig for andre på nettet.

Når det gjelder å gjøre katalogen sin søkbar på internett, viser oversikten at 211 kommuner har dette tilbudet. Det vil si at

bare 49 prosent av de 435 norske kommunene har web-katalog. Her går utviklingen påfallende tregt. De fleste vil vel nevne dårlige budsjetter som en viktig forklaring på at halvparten av de kommunale biblioteksjefene i landet ikke har kjøpt og installert denne tjenesten fra systemleverandørene sine. Men det spørres om det også er en prioritering av ressurser i disse kommunene, som mange vil kunne sette et faglig spørsmålstegn ved.

Et spørsmål som Bernt Lage Breivoll fra Fauske bibliotek stilte på postlista *biblioteknorge* i slutten av august viser at de resterende bibliotekene er på vei med å få nettkatalogen på plass: "På Fauske folkebibliotek arbeider vi med å få katalogen vår ut på internett. Det koster jo penger, så vi er avhengige av å overbevise politikere og administrasjon om at dette er noe å bruke penger på. Problemet vårt er at for oss bibliotekarer er det helt selvfølgelig at dette er en god og nødvendig ting - så selvfølgelig at det ikke er noe vi normalt behøver å sette ord på. Så det vi lurer på er om noen der ute har erfaringer med hvordan man setter ord på behovet for katalog på nett overfor politikere og administrasjon - argumenter legfolk forstår og tar hensyn til?"

Han fikk mange svar, og ble godt rusta til å fremme saka i egen kommune. Men han, og vi alle, fikk også en viktig diskusjon på kjøpet: Kan det være at "web-katalogen for grupper av potensielle brukere ikke blir en inngang til biblioteket, men sluttstasjonen. De går aldri videre, dvs. møter opp på biblioteket", skriver Anders Ericson, og påpeker at man ikke blir hjulpet videre på noen avansert måte når man ikke får treff.

Dermed er vi framme ved dagens problemer med å måle grad av "datarevolusjon" i bibliotekene. Katalogen på data? Ja, det er et greit spørsmål. Datakatalogen på nettet? Ja, det er også et greit spørsmål å gi statistikk på. Meningsfylt bibliotektilbud på internett? Ja, det må vi få til. Men å lage statistikk på det?

Bibliotekene har vært med på datarevolusjonen, noen ganger raskere enn andre ganger. De aller fleste folkebibliotek har katalogen på data. Men bare rundt halvparten har også gjort den tilgjengelig på internett. Her fra Halden bibliotek, som har begge deler. (Foto: E. Bergan)

... spaltelangs ...

2003 ser ut til å bli et lite gjennombruddsår for Foreningen !les etter den vellykkede Norvengelsk aksjonen på våren, poesislam på Lillehammer og en rekke opptredener på skoler og i media, ser vi nå endelig den store breie leseaksjonen Norge trenger.

- Det er viktig for oss i !les å takke Læringscenteret som har finansiert årets aksjon. Dramatisk blir et eksempel på hva det går an å få til med lite penger, og mye frihet og entusiasme. Vi får håpe Clemet blir fornøyd, avslutter Sira Myhre med et smil.

Litt fjernlansstatistikk for fagbibliotekene

Hans Martin Fagerli fra Høgskolen i Oslo har på postlista biblioteknorge presentert noen tall for fjernlån i fagbibliotekene, hentet fra ABMUs hjemmesider. Han sammenligner 2000 med 2002, og konstaterer små endringer "med unntak av at statlige høgskoler i 2002 omtrent balanserer innlån og fjernlån. I 2002 var det et underskudd på ca 50000 enheter", skriver han. Videre har han sett at "Universitetene øker sin selvforsyningsgrad fra 88 til 92%, dvs mindre avhengig av innlån enn i 2000. De nærmere seg nivået til de statlige høgskolene (94%)."

Han konstaterer videre at kopifjernlån mellom bibliotekene synker med hele 40 prosent fra 2000 til 2002. Fjernlån totalt synker med ca 15 prosent. Det vil si at fjernlånet av bøker øker. Det er en betydelig økning av innlån kopier fra utlandet (20 prosent), og 25% av disse hentes inn elektronisk. De utenlandske kopiene dekker nå ca 33 prosent av fagbibliotekenes behov.

Det totale utlån ved landets undervisningsinstitusjoner holder seg i snitt ganske konstant rundt 17-18 utlån pr år pr student, forteller Hans Martin Fagerli, som også er leder for NBFs spesialgruppe for referanse- og fjernlånsvirksomhet.

... spaltelangs ...

Ny studieleder og rekordhøyt studenttall på BIBIN

Liv Gjestrum er ny studieleder for bibliotekutdanninga ved Høgskolen i Oslo. Hun hopper ikke etter Wirkola, men overtar etter Inger Cathrine Spangen. Like vanskelig, vil mange hevde. Og det er ikke uten ærefrykt at Liv Gjestrum nevner sin forgjenger. - Spangen er en institusjon, som sitter inne med utrolig mye kunnskap, kan mye om bibliotek og har mange kontakter. Det er ingen enkel oppgave å overta. Men hun er jo fortsatt på huset og er grei å spørre om råd, sier Liv Gjestrum.

■ ■ ■ Erling Bergan, Redaktør

Nå er det ikke akkurat samme jobben Gjestrum overtar som Spangen gikk fra. Tittelen "studieleder" er riktignok lik. Men mens det tidligere var et valgt verv, blir man nå ansatt i stillingen for en åremålsperiode på fire år, med mulighet for ytterligere to perioder.

Liv Gjestrum har overtatt som studieleder etter Inger Cathrine Spangen. Ingen liten utfordring. (Foto: E. Bergan)

- Jeg har personalansvar for de faglig tilsatte. Jeg skal koordinere forsknings- og utviklingsvirksomheten. Jeg har ansvar for å utvikle fagene, både på grunnutdanninga og på Mastergrad-nivå. Studieleder har fått et klarere myndighetsområde enn stillingen kanskje hadde før. Det er også et klarere budsjett- og personal-ansvar. Men detaljene i dette arbeidet vil jeg trenge tid på å bli kjent med. Når det gjelder FOU-virksomhet og utvikling av fagene, så er ansvaret mitt. Men dette er selvsagt ikke noe

jeg gjør alene, men at dette er et samarbeid hvor mange kollegaer bidrar.

- Har du ansvar for det rekordstore opptaket av nye bibliotekstudenter i år? Det er jo tatt inn 160 studenter til 120 studieplasser?

- Nei, det er opptakskontoret som gjør dette. De tar alltid opp for mange studenter, for man regner med avskalling til å begynne med. I fjor var overopptaket også stort, men litt lavere enn i år. Og så falt det jo fra en del i forrige skoleår, forteller Gjestrum, som anslår at det var i overkant av 100 førsteklassinger som bestod eksamen i sommer, pluss en del som var gått over til å ta studiet på deltid av ulike grunner og fullførte halve studiet.

Nå er det en kjent sak at høgskolene bevisst tar inn i overkant med studenter. Ved å få mange ut i den andre enden, gir det flere statlige kroner i kassa. Og med de stramme høgskolebudsjettene er det en forståelig logikk. Selv om dette ikke styres fra avdelingsnivå, er det nettopp avdelingene som må takle de store kullene.

- Vi har plassproblemer, innrømmer Gjestrum, men legger til: - Vi vil ikke at dette skal gå ut over den faglige kvaliteten. Vi setter kvaliteten foran pengene.

Og da vil de være avhengige av noe avskalling. For den første uka til de nye bibliotekstudentene var en trang affære. Ikke alle fikk stol å sitte på i det store auditoriet, gulvet måtte også tas i bruk. Klassene hadde 40 studenter hver. Det kunne se ut som noen var falt fra mot slutten av uka, men det tar noen uker før man sikkert kan si hvem som har forlatt BIBIN for godt.

- Dere er ikke engstelig for at det kan gi dårlig inntrykk av studieforholdene at folk må sitte i trappa og på gulvet når de kommer til de første forelesningene?

- Det er selvfølgelig ikke sånn vi ønsker å møte nye studenter. På den annen side kan dette kanskje gi en følelse av å komme til et populært studium. Jeg husker selv fra syttitallet hvordan vi sto i kø på Blindern. Det ga en følelse av å være der det skjer.

- Er det arbeidsmarkedet i Norge godt nok for så store opptak?

- Vi håper det. Det går mange til andre sektorer enn bibliotek også, til andre arbeidsområder. Det blir jo spennende å se framover. Arbeidsmarkedet er generelt stramt nå, og vi kan nok regne med mindre frafall på studiene av den grunn. Det er jo ikke bare lett å slutte et studium og begynne i en jobb.

- Forespeiler dere studentene flere mulige arbeidsteder nå, enn det dere gjorde for noen år siden?

- Vi har i flere år snakket om flere mulige arbeidsområder for de som går ut her. Noen går til it-bransjen, andre går til forlagsvirksomhet, eller til informasjonsvirksomhet. Dette har vi sett i mange år. Det er ikke bare biblioteksektoren som er interessert i vår utdanning.

Gjestrum har også et mye mer differensiert studietilbud å holde orden på enn det vi var vant til på 90-tallet. Studentene kan nå sette sammen sin bachelor-grad med porsjoner av bibliotekstudiet som kan avsluttes etter både ett, to og tre år. Ettersom kravene til å regnes som bibliotekar ofte ligger på minimum 2 år bibliotekfag i en bachelor- eller cand.mag.-grad, er det i overgangen fra 2. til 3. året at frafallet kan bli stort.

- Det var 83 som gikk videre til tredje året nå i år. Dette er ingen stor endring fra årene før. Men vi jobber for å gjøre det tredje året attraktivt. Det er der det største frafallet kan komme, innrømmer Liv Gjestrum åpent. For det kan bli vel så attraktivt å bygge seg en bibliotekartittel med to år bibliotekfag og ett år f.eks. it-fag, mediakunnskap eller litteratur, som å gjøre det tradisjonelt med alle tre årene på bibliotekstudiene.

- Ser du noen endringer i studentmassen som søker til bibliotekstudiene?

- Et raskt øyekastet på de nye, gir et inntrykk av omtrent samme spredning i alder og kjønn som tidligere. Det vil si at det er over 70 prosent kvinner og en relativt stor andel litt voksne studenter.

- Dere hører til samme avdeling som journaliststudiet her ved høgskolen. Samarbeider dere noe særlig faglig, eller er det mest administrativt?

- Det er nok mest administrativt. Men det blir gradvis mer og mer faglig samarbeid, og det vil sikkert bli mer med tida. Noen av våre lærere har undervist for journalist-studentene, og vice versa. Dette er noe vi kan bli bedre på og som vi kan jobbe mer med. Men vi kan vanskelig ha felles grunnforelesninger, det er for store kull på begge sider til at det kan gå bra. Men vi kan utvikle samarbeidet om valg-fag. Kildekritikk er et aktuelt tema.

- Hvordan er søkningen til sivilbibliotekarstudiet, eller Master-studiet som det heter nå?

- Vi tok opp 17 nye studenter nå i sommer. Vanligvis har det ligget på rundt 10. Så dette er gledelig. Noen av de 17 tar dette på deltid. Denne muligheten har nok bidratt til å få såpass god søkning. Men det skyldes nok også at dette har blitt en attraktiv mastergrad. Hittil har studiet vært it-relatert, med mye databaseteori og den type ting. Og de uteksaminerte har gått inn i den type jobber. Nå tilbyr vi flere alternativer. Du kan ta mastergrad innen "Bibliotek og samfunn", og etter hvert også innen "Litteratur og bruker". Disse studieretningene er bygd opp av moduler, så du kan også kombinere på tvers. Det eneste som alle må ha, er en innføringsmodul i vitenskaps-teori og metode.

Sier Liv Gjestrum – forsiktig entusiastisk. Det er ingen tvil om at hun brenner for sitt ansvarsområde. Men det tar litt tid å fylle en ny lederrolle, et klokt menneske gjør ikke det umiddelbart med den største selvfølgelighet. Men dette er en viktig stilling, ikke bare for de ansatte på BIBIN, og heller ikke bare for bibliotekstudentene. Liv Gjestrum er også en de viktigste bibliotekpersoner for alle oss bibliotekarer ute i jobb. La oss sørge for at vi følger godt med hva vi stiller med – begge veier – i åra som kommer. ■

Liv Gjestrum håper arbeidsmarkedet i Norge er godt nok for så store opptak til bibliotekstudiet som vi opplever nå. - Det går mange til andre sektorer enn bibliotek også, til andre arbeidsområder. Det blir jo spennende å se framover, sier hun. (Foto: E. Bergan)

Nye bibliotekstudenter med variert bakgrunn

Midt i august debuterte 160 bibliotekstudenter ved Høgskolen i Oslo. Vi møtte mange av dem, og sitter med et inntrykk av et spennende kull med svært variert bakgrunn. Og det er mange som er klar over at bibliotekutdanning er anvendelig mange andre steder enn i bibliotek. Som Jorun Edvardsen sier det: - Hvis jeg får jobb i bibliotek, er det kjempeflott. Men jeg ser ikke bort fra at jeg heller vil jobbe i forlag eller noe annet enn bibliotek.

■ ■ ■ **Tekst & foto: Erling Bergan**

Marianne Andresen (til venstre) og Jorun Edvardsen er i gang med bibliotekstudiet, men opplever lite fag og mye informasjon den første uka.

Jorun Edvardsen er fra Kvaløy utenfor Tromsø. Hun bladde i studiekatalogen og fant ut at bibliotekstudiet så greitt ut. - Jeg er glad i litteratur. Men jeg gleder meg også til det som har med data å gjøre, katalogisering og gjenfinning, sier Jorun. Som har tenkt å ta alle tre årene på studiet.

Det gjør nepe **Marianne Andresen** fra Ski. Hun har cand.mag.-grad med litteraturvitenskap, historie og ungdomslitteratur fra før. - Egentlig hadde jeg mest lyst til å gå ut i jobb nå. Men det er vanskelig på arbeidsmarkedet. Med en yrkesorientert utdanning som bibliotekutdanninga er, blir det kanskje lettere å få jobb om to år, sier Marianne, som da vil være bibliotekar med bachelor-grad. De synes begge det er lite fag og mye informasjon den første uka. Men det trengs: - Vi må jo få vite hvor ting er og hva som skjer. Og så blir vi bedre kjent med hverandre, sier de.

Det samme hevder **Kjersti Lien** etter sin første uke som bibliotekstudent: - Nå føler jeg at hodet tyter over av informasjon. Men studiet virker veldig spennende, sier hun.

Kjersti Lien har bakgrunn fra grafisk

Kjersti Lien har bakgrunn fra grafisk virksomhet og har tatt massekommunikasjon grunnfag.

virksomhet og har tatt massekommunikasjon grunnfag. - Og så har jeg jobba med informasjon som tilsitsvalgt. Formidlerbiten kunne jeg godt tenke meg å jobbe mer med. Barnebibliotekarbeid ser spennende ut, sier Kjersti, som hevder at bestemmelsen om å studere bibliotekfag kom som en åpenbaring da hun gikk tur for et år siden. Mer håndfast var det nok at en venninne av hennes mor også tok bibliotekarut-

danning som godt voksen. - Hun jobber i et folkebibliotek og er glødende entusiastisk, forteller Kjersti Lien. Som var eneste nye bibliotekstudent som kjente til BF før hun begynte: - Jeg ble anbefalt å melde meg inn av en annen bibliotekar.

Heidi Fløtberget har også yrkesbakgrunn før hun begynte på bibliotekstudiet. - Jeg har gått noe som heter automatiker, men har jobba som elektriker. Så fikk jeg en skade, som gjorde at jeg måtte finne noe som ikke var like fysisk hardt. Jeg har alltid vært interessert i litteratur og i kildegranskning, så dette studiet virker som et riktig valg for meg. Jeg har også drevet en del med data, litt database og litt programmering. Det kan vel alltid komme til nytte, men jeg vet ikke helt hvor relevant det er.

- Er det litteratur eller data som frister mest i bibliotekarutdanninga?

- Det er litteraturen, helt klart. Jeg leser mye forskjellig, nå for tida er det stort sett engelsk litteratur det går i. Jeg fikk mitt første lånekort da jeg var 5 år gammel og var fast inventar på det lokale biblioteket minst en gang i uka helt fram til jeg gikk ut av niende klasse.

- Og du ser folkebiblioteket som en framtidig arbeidsplass for deg?

- Jeg kan godt tenke meg å jobbe på et universitetsbibliotek. Har tenkt å ta mastergraden her, og da åpner det seg en del muligheter. Jeg kunne tenke meg å jobbe et sted hvor du hele tiden får varierte arbeidsoppgaver.

- Du ser for deg 5 år her?

- Det gjør jeg. Og jeg gleder meg. Foreløpig i hvert fall. Så langt er jeg positivt overraska over det jeg

har møtt her. Man har alltid litt fordommer om bibliotekarer. Det er ikke et yrke som veldig mange vet så mye om. Og det er mange som ikke vet at det finnes en utdanning for det en gang. De tror at du bare begynner i et bibliotek, blar opp i bøker og hjelper kundene litt. Så jeg var spent da jeg kom hit, og har blitt positivt overraska.

Heidi Fløtberget forteller at en venninne hadde en mor som var bibliotekar, og at hun var noe av grunnen til de hyppige bibliotekbesøkene som barn.

Heidi Fløtberget har jobba som elektriker, leser gjerne engelsk skjønnlitteratur og har tenkt å ta mastergraden i bibliotek- og informasjonsvitenskap.

- Hun var ganske spennende, sier Heidi, som med glede registrerer at det er variert aldersspenn og bakgrunn på de som velger utdanninga. Det er flere gutter i klassen enn det hun trodde det skulle være. - Det er jo litt spesielt med min bakgrunn. Jeg er vant til å gå i klasse med bare gutter. Her er det 8 gutter og 30 jenter i klassen min. Jeg syns det er fint å få jevna ut kjønnsforskjeller i yrker hvor dette har vært skjevt.

- Men klassene her er litt store. Nærmere 40 i hver klasse er litt drøyt. Det blir litt uoversiktlig, i hvert fall i starten. Men i forhold til de store forelesningene på universitetet, er det jo bra.

- Er du redd for at det blir for mange som konkurrerer om bibliotekjobbene når dere er ferdige?

- Jeg vet at det er bibliotekutdanning flere steder i Norge, og det er veldig mange som begynner her nå. Kanskje for mange, i forhold til hva man ser av bibliotek? Men jeg vet ikke helt hvordan arbeidsmarkedet er. Uansett, dette bekymrer jeg meg ikke for nå.

Jonas Svartberg Arntzen kan også skilte med litt variert bakgrunn. - Jeg har tatt filmvitenskap på Høgskolen på Lillehammer. Og så har han siviltjenesten bak meg.

- Er det ikke fristende å fortsette med film i stedet for å bli bibliotekar?

- Jo, kanskje. Men jeg tok mellomfag og tenkte å stoppe der. Nå har jeg lyst til å bli bibliotekar. Jeg liker bøker, kombinasjonen data - bøker er egentlig noe for meg. Jeg gleder meg spesielt til barnelitteraturdelen av studiet her. Det er mye fantasi i barnebøker, og det setter jeg stor pris på.

- Hva syns du om studiet nå etter de første dagene?

- Det virker absolutt interessant. Jeg gleder meg, sier Jonas, som har vært en ivrig låner ved de bibliotek han har vært i nærheten av: Fredrikstad, Deichman, Lillehammer, Grong og Kristiansand. Men som de fleste av oss, har han vært flinkere til å låne enn til å levere tilbake. ■

Jonas Svartberg Arntzen har mellomfag i filmvitenskap, og nå vil han bli bibliotekar.

Stor interesse for BF

BF hadde stand i ved Høgskolen i Oslo da bibliotekutdanninga begynte i august. Og interessen var stor. **63 nye studentmedlemmer** i løpet av tre dager forteller om stor interesse for det yrket studentene skal inn i og de muligheter de står overfor. Det var forbundsstyremedlem Ritha Helland og fylkesleder Cathrine Undhjem fra BF i Oslo/Akershus som sammen med redaktør Erling Bergan møtte de nye studentene med forbundets brosjyre, Bibliotekarens augustnummer, forsikringsinformasjon og tid til å svare på spørsmål. De som tegnet medlemskap der og da, fikk med seg BFs krus. - Det dempet ikke interessen for å bli medlem. Men de ble uansett fort interessert, forteller Ritha Helland etter tre artige dager i møte med nye studenter. ■

Ritha Helland (t.h.) og Cathrine Undhjem kunne ønske 63 nye studentmedlemmer velkommen til BF i august.

Store kutt i en av landets største bibliotekkommuner:

Hver sjette måtte gå i Bærum

- Det startet i januar, da kommunestyret vedtok nedskjæring i Bærum-budsjettet. Vi var forberedt på at biblioteket kanskje måtte bidra med 1 eller 2 millioner. Men så ble det hele 4 millioner. Det kom som et sjokk, forteller Stine Bye Arnes, BFs hovedtillitsvalgte i Bærum kommune. Og hun legger til: - Nedskjæringen skulle skje ved å kutte ned på personalet, ikke med andre innsparinger. Det sto i vedtaket at åpningstidene i hovedsak skulle opprettholdes. Hver sjette stilling skulle bort, samtidig som tjenestene skulle opprettholdes.

det er på andre områder vi har utviklet oss mest: Vi hadde over en million besøk på hjemmesidene våre i fjor. Vi har satset mye på gode hjemmesider, temasider, billedbase, og alt dette har altså gitt resultater. Her er det mange studenter innom som bare sitter og leser. Det ses ikke på utlansstatistikken. Vi har nye tilbud som Mappa Mi. Vi har SMS- og Chat-tjenester, forteller Stine, som ikke kan fortelle om alt Bærum bibliotek driver med. For de som sjekker nettsidene deres, vil se at det er mye, mye mer.

■ ■ ■ Tekst & foto: Erling Bergan

Det har vært en tøff tid for bibliotekpersonalet i Bærum. Og langt fra noen stille tid for Bibliotekarforbundets hovedtillitsvalgte i kommunen. Stine Bye Arnes har hatt dette vervet i tre år, men aldri opplevd hardere tider enn det siste halve året. Det har heller ikke forgjengerne hennes. Heldigvis. For dette er en situasjon hvor man må se gode kollegaer avslutte karrieren på biblioteket.

Det er ikke mange kommuner i Norge som kan påstå at de har bedre utbygd bibliotek enn Bærum. Dette er Norges femte største kommune etter innbyggertall, den fjerde største etter utlånstall og bokbestand, og den tredje største etter størrelsen på bibliotekpersonalet. Dessuten er det en foregangskommune når det gjelder satsing på bibliotek og bibliotekarer i grunnskolen.

Og det var nettopp sammenligninger med andre kommuner som viste seg å bli Bærum biblioteks akilleshæl. Kommuneadministrasjonen brukte de såkalte KOSTRA-tallene for å se hvor effektivt deres eget bibliotek ble drevet. De viste at Bærum kom dårlig ut når det gjaldt antall utlån per ansatt.

- Stort flere indikatorer hadde de ikke sett på. Vi har et jevnt godt utlån og besøkstall som holder seg godt. Men

- Dere sliter med at aktivitetsindikatorene har vært for dårlige?

- Ja. Her har de sett for mye på utlån og for lite på alt det andre vi gjør. Hadde de sittet med bedre indikator for virksomheten vår, kunne det kanskje ha betydd noe for hvor mye biblioteket måtte skjære ned.

Bærum bibliotek har hatt rundt 80 personer ansatt, kontorpersonale og bibliotekarer til sammen. Av dette er rundt 60 prosent bibliotekarer og 40 prosent kontorpersonale.

- Nedskjæringsvedtaket innebar til slutt at 11 årsverk måtte bort. Det betyr at hver sjette stilling måtte bort, en nedskjæring på rundt 17 prosent. Det vil være 4,5 bibliotekar-årsverk som forsvinner i løpet av 2003.

- Hvilken dato skal dette tre i kraft?

- Fra 1. januar 2004 skal det være full innsparings-effekt av de fire millionene. Men allerede i år skal vi greie 2 millioner. Det blir problematisk, og derfor ryker også noe av mediabudsjettet i år. Vi har også måttet justere åpningstidene noe, selv om kommunestyret vedtok at de "i hovedsak" skulle beholdes. Hver filial mister en av sine kveldsåpne ukedager og Sandvika reduserer formiddagsåpninga si en dag i uka. Hovedbiblioteket på Bekkestua stenger en time tidligere hver dag.

- Må dere foreta noe omorganisering som følge av nedskjæringene?

- Det er en prosess vi har hatt gående i mange måneder nå. Den nye organisasjonsplanen starter offisielt fra 1. september, selv om alt kanskje ikke er helt

på plass da. Vi har flyttet noen avdelingsledere, endret arbeidsoppgavene til noen spesialbibliotekarer og flyttet på noen bibliotekarer og spesialbibliotekarer.

- Men det er de over-tallige som tar den store støytten. Hvordan ble det håndtert?

- Etter nedskjæringsvedtaket i kommunestyret i januar, var det mange måneder med venting. Kommunen sendte i vinter ut tilbud om førtidspensjonering til kontorpersonalet, med svarfrist i slutten av mai. Vi kunne ikke gjøre noe før denne fristen var over. Vi hadde et medbestemmelsesmøte 27. mai, der det ble bestemt hvem

som ble regnet som overtallige etter de kriteriene som var satt opp. Så det har vært en alt for lang prosess. De som var i faresonen gikk jo i mange måneder uten å få avklart om de kunne få bli eller ikke. Det var ikke noe greit.

- Var det mange som tok imot tilbudet om førtidspensjonering?

- En del av kontorpersonalet gjorde det, mens noen måtte over i andre jobber i kommunen. På bibliotekarsida var vi for så vidt ganske heldige med personalsammensetninga da dette skjedde. En bibliotekar går av med pensjon nå i oktober, en gikk av i juli, en annen sluttet i februar og en halv stilling ble også ledig i februar da en sluttet, forteller Stine, som ikke legger skjul på at en del av valgene om å flytte og pensjonere seg, som hennes kollegaer har gjort i år, har sammenheng med nedskjæringsvedtaket i januar. Det melder seg tanker om at ens egen fratreden kan redde en kollega fra oppsigelse. En solidarisk handling ingen burde oppleve som nødvendig.

- Er det noen bibliotekarer som har måttet forlate bibliotekararbeid helt og holdent?

- Nei. Men to bibliotekarer i ca. halv stilling hver, har ufrivillig måttet forlate Bærum bibliotek. De har til gjengjeld fått tilbud om skolebibliotekar-

Stine Bye Aarnes ser det som en stor utfordring å ta vare på de som nå er igjen ved biblioteket. Snart kommer arbeidshverdagen for fullt, når høststormene setter inn. Når alle lånerne kommer her og skal ha alt mulig, i minst like stor grad som før. Med kortere åpningstid, mindre personale og redusert bokbudsjett.

stillinger i kommunen. Så selv om dette alt i alt har vært en stor og dramatisk nedskjæring, kunne vi absolutt vært mer uheldig. Hvis alle bibliotekarene hadde hatt lang tid igjen til pensjonsalderen, kunne dette blitt mye vanskeligere enn det faktisk er.

- Har nedskjæringene skapt problemer i forholdet mellom bibliotekarer og kontorpersone på jobben?

- Jeg har ikke merket noe særlig av det. Men det ble en diskusjon under nedbemanningen, at kontorpersonalets fagforeninger ønsket at det skulle tas 50-50 mellom de to gruppene, mens BF mente det skulle tas 60-40. Vi gikk for at kuttene skulle ha samme forholdet som personalsammensetninga som helhet. Der var vi enige med biblioteksjefen.

- Hvordan har det vært å være tillitslagt oppi alt dette?

- Det har vært utfordrende. Mye møter. Ikke alltid like hyggelig. Når du kommer til den personlige delen, at en og en person får beskjed om at de må gå, så er det ikke så greit å være tillitsvalgt. Vi har den ordningen at de som skal gis en slik beskjed, skal orienteres av tjenesteleder med tillitsvalgt til stede. Selv om personene det gjelder vet de er i faresonen, så er den dagen du blir kalt inn på møte en tung dag. Enten man må gå eller bli flyttet på. ►

► - Har du fått noen nye uvenner i denne prosessen?

- Jeg tror ikke det, ikke direkte uvenner. Det er selvfølgelig ikke alle som er like fornøyd. Jeg kan tenke meg noen som ikke er helt fornøyd, som kanskje ikke har tillit til hva vi driver med. De syntes kanskje at det var andre som skulle vært flyttet på i stedet. Men det er noe med å se helheten i biblioteket, når vi skal ta stilling til dette. Det er i hvert fall det vi har prøvd på, sier Stine Bye Aarnes, som har vært BF-tillitsvalgt i Bærum i tre og et halvt år.

- Har du hatt kontakt med BF sentralt i denne prosessen?

- Ja, jeg har hatt veldig god hjelp fra Monica Deildok og BFs sekretariat. Jeg er veldig fornøyd med det de har gjort. Det er jo nettopp dem vi har å støtte oss på, det er til Monica jeg ringer. YS-K lokalt har jeg ikke helt tillit til, det har vært litt kamp mellom oss og KFO der.

- Har du hatt kontakt med andre BF-tillitsvalgte som har opplevd nedskjæringer?

- Nei, det har jeg ikke. Jeg kjenner ikke til noe slikt nettverk. Men det er jo spesielle regler i hver kommune, så det viktigste må man uansett ordne opp i lokalt. Jeg har støttet meg til min vararepresentant Randi Bakken her i Bærum.

- Er de fleste bibliotekarene her med i BF?

- De fleste er det, men det er også noen som er medlem av KFO og Fagforbundet, forteller Stine, som

- Kontorpersonalets fagforeninger ønsket at det skulle tas 50-50 mellom de to gruppene, mens BF mente det skulle tas 60-40. Vi gikk for at kuttene skulle ha samme forholdet som personalsammensetninga som helhet, sier BF-tillitsvalgt Stine Bye Aarnes ved Bærum bibliotek.

- Vi håper vi har gjort vårt i denne runden, sier Stine Bye Aarnes med tanke på at det kan komme nye runder med nedskjæringer i kommunen. Men med det nyetablerte Bibliotekets Venner i Bærum, så bør det være mulig for bæringene å beholde sine bibliotek og sine bibliotekarer.

ikke har registrert noen bevegelse mellom fagforeningene som resultat av nedskjæringsprosessen.

Stine Bye Aarnes ser det som en stor utfordring å ta vare på de som nå er igjen ved biblioteket. Det er vemodig med alle avskjedene nå på ettersommeren. Men snart kommer arbeidshverdagen for fullt, når høststormene setter inn. Når alle lånerne kommer her og skal ha alt mulig, i minst like stor grad som før. Innenfor kortere åpningstid, med mindre personale og med redusert bokbudsjett. Og personalkabalen er ikke helt klar. Folk vet vel hvilke kontor de skal på, men vaktplanene er ikke klare enda. Vi er veldig spent på om vi makter alle kravene som blir stilt. Vi må jo kutte ut noen oppgaver, noen tjenester. Vi har ikke helt klart hva det blir enda.

- Er du redd for at det kommer nye nedskjæringer etter dette?

- Det ble varslet nye nedskjæringer i kommunen da dette ble lagt fram. Det må spares inn mer. Men jeg håper ikke biblioteket blir tatt nå med en gang. Vi er spent på skolebibliotekene. Bærum har bra skolebibliotek. Men vi håper vi har gjort vårt i denne runden, avslutter BFs tillitsvalgte i Bærum. Som ser at også noe nytt og bra har kommet ut av det hele: Nå er det en del gode krefter som har etablert Bibliotekets Venner i Bærum. Så neste gang kommunen måtte foreslå innsparinger i biblioteket, vil det nok merkes i Budstikka. Og forhåpentligvis stoppes. For bæringene trenger sine bibliotek og sine bibliotekarer. ■

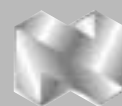

“DigiTool”

Lagring og organisering av
hvilkesomhelst
digitale samlinger.

En forandring
åpner døren for andre...

DigiTool er en ny løsning som inneholder alle nødvendige verktøy for oppbygning og vedlikehold av digitale samlinger. Med DigiTool får bibliotek og andre institusjoner mulighet til å løse et av vår tids aller største problemer; å gjøre de digitale samlingene like tilgjengelige som alt annet. DigiTool kan brukes alene eller integreres med andre biblioteksystemer.

NetLoan Pro

BiblioBar selvbetjent utlånsautomat fritar bibliotekansatte fra det manuelle rutinearbeidet utlånsregistreringen er. Dermed blir det mer tid til andre oppgaver, som kommer brukerne til gode. Automaten er meget enkel å bruke og vi i Biblioteksentralen sørger for opplæring av ansatte, så de lett kan gi brukerne bistand i innkjøringsfasen.

Vi tilpasser BiblioBar i farge, tresort og løsning etter hva dere ønsker, og både Sensormatic og 3M alarmsystem kan anvendes.

Ønskes mer informasjon om BiblioBar, Tor Inn, Tor Ut eller Tor Retur ta kontakt med Grete Olsen, avd. automatisering og sikkerhet på telefon 22 08 34 42 eller e-post: gro@bibsent.no

Det blir tid til overs med BiblioBar selvbetjeningsautomat

Universitetsbiblioteket på juridisk fakultet i Oslo (venstre over) har valgt BiblioBar som en nyttig og funksjonell hjelper.

Oppegård bibliotek (høyre over) har stor glede av BiblioBar, som avlaster skranken og forenkler hverdagen.

BiblioBar har en elegant design som kan bestilles i flere varianter.

Fundamentet på Sjusjøen

Det ble valgt nytt forbundsstyre i BF på landsmøtet 13. juni i år. Leder, nestleder og tre styremedlemmer ble gjenvalgt, så på mange måter var det duket for "business as usual" i BF-ledelsen. Men sånn ville ikke forbundsleder Monica Deildok ha det. Med to nye styremedlemmer og tre nye varamedlemmer, og med muligheter for alle til å stikke fingeren i jorda på nytt, var det duket for et grunnleggende styreseminar for det nye forbundsstyret i august. Sammen med forbundets ansatte, og minus noen forfall, dro vi til fjells. I en hytte på Sjusjøen tre dager i august, ble fundamentet for BFs kommende landsmøteperiode lagt.

■ ■ ■ Erling Bergan, Redaktør

Det var lagt opp til grundige gjennomganger og diskusjoner. Vi begynte med BFs historie, BFs organer og sekretariatets oppgaver. Vi fortsatte med å drøfte hovedpunkter og utfordringer i forbundets målstyringsdokumenter: Budsjett, vedtekter, målprogram, diverse retningslinjer, m.m. Dette ble først gjort i grupper og deretter i fellesskap. Resultatet ble både en felles forståelse av hva dokumentene innebærer, men også avdekking av tiltak vi må sette i gang. For eksempel er det flere av retningslinjene (konfliktfond, økonomiutvalg, tilskudd til lokallag) som forbundsstyret må diskutere og vedta endringer i.

Neste økt var gruppearbeid rundt en del sentrale temaer eller utfordringer for BF. Vi så på bibliotekpolitikk, arbeidsliv og arbeidsmarked, tariff- og lønnspolitikk, organisering av BF, profesjons spørsmål, yrkesetikk, synliggjøring, informasjonsstrategi og medlemspotensiale. Store spørsmål på alt for kort tid, men like fullt kom det mange gode innspill og ideer til framtidig BF-arbeid. Fruktene vil forhåpentligvis merkes i denne landsmøteperioden.

Fordelen med å ha et slikt arrangement i hytter på fjellet er at det blir rimeligere enn tilsvarende på hotell, det gjør personene i det sentrale BF-apparatet bedre kjent med hverandre, vi lager mat sammen, går tur, jogger, plukker blåbær og diskuterer på tomannshånd når det

passer. Noen gremmes over bitre tap i Trivial Pursuit om kvelden, noen hoverer dagen derpå. Men god mat, godt drikke og frisk luft gjør det vanskelig å ikke få bra utbytte av slike dager.

Den siste dagen ble viet en generell drøfting om styrearbeid, og så et regulært styremøte. Nå var de to nye styremedlemmene Hanne Brunborg og Ritha Helland, pluss vår

nye første vara Olga Skrinde, såpass integrert at forskjell på gamle og nye i styret ikke spilte noen viktig rolle lenger. Dermed var mye av hensikten oppnådd, og viktige saker kunne behandles. det leser du om i egen artikkel i dette nummer av Bibliotekaren. ■

Sammensveisa gjeng på styreseminar på Sjusjøen. Fra venstre: Hanne Brunborg, Ritha Helland, Richard Madsen, Eva Trønnes, Klaus Jøran Tollan, Lone Johansen, Monica Deildok, Olga Skrinde og Thor Bjarne Stadshaug. (Foto: E. Bergan)

Nå krydrer vi katalogpostene!

Se etter merket:

KatalogKrydder er en samling tilleggsinformasjon om en utgivelse som vanligvis ikke registreres i dag.

Fra nå av vil det kunne knyttes bilder og omtale til hver katalogpost i BIBLIOFIL, og bibliotekene er i gang med å skanne eller kopiere inn omslagsbilder, baksidetekst og innholdsfortegnelser fra bøker. Fra noen forlag har vi kunnet hente ut alt de har tilgjengelig, slik at vi allerede har krydder til flere tusen poster.

Den nye informasjonen vil bli vist i alle aktuelle områder i BIBLIOFIL.

Nå blir det mer spennende å finne frem i bibliotekets katalog !

BIBLIOFIL[®] levert av

Engasjement i Bjørnsons ånd?

Bjørnsonfestivalen har en tradisjon for å ta opp temaer knyttet til ytringsfrihet og menneskerettigheter.

Engasjerte forfattere som opptrer i Bjørnsons ånd, er hva litteraturfestivalen i Molde ønsker seg.

Stian Bromark. Alle virket dårlig forberedt. En katastrofedebatt, mente Romsdals Budstikkens utsendte. (Oslo-avisene har forbigått debatten i stillhet.)

■ ■ ■ **Tekst & foto:**

Grethe Simonsen,
Aukra folkebibliotek

Årets festival ble arrangert 13.-17. august og hadde 50 ulike programposter å by på. BIBLIOTEKAREN var til stede på to av seminarene: Kløften

mellom Europa og USA og spørsmålet og hvem som forvalter sannheten.

Vi som elsket Amerika...

Innleder var den anerkjente britiske journalisten og forfatteren George Monbiot. Monbiot er en av Englands mest kritiske røster når det gjelder USA's og Englands offisielle politikk. (Hver fredag er han spaltist i Klassekampen.)

Monbiot ønsket seg en verden styrt av et slags direkte valgt verdensparlament: Om et sterkt EU er svaret, ga debatten lite svar på. George Monbiot var tydelig på å skille mellom sin kritikk av amerikansk utenrikspolitikk og en generell kulturkritikk. En lovende innledning.

Panelet besto av 3 journalister: Dag Herbjørnsrud og Per Egil Hegge fra Aftenposten og Dagbladets

Også de BF'erne vi var i kontakt med, uttrykte skuffelse over at et så viktig tema fikk en så dårlig behandling.

Hvem forvalter sannheten? Staten, journalisten, dikteren?

Deltakere: Forfatter og journalist Henrik Hovland, forfatter Vigdis Hjort, generalsekretær i Presseforbundet Per Edgar Kokkvold og NRK-journalist Sigrun Slaggard.

- En viktig ting har jeg lært som journalist. Folk vil ikke ha sannheten når den ikke stemmer med virkeligheten, slik de synes den bør være, sa Henrik Hovland. Hovland fortalte at han i en bok dokumenterte at fredsprisvinneren Rigoberta Menchus historie var bløff på viktige områder. Påstanden ga ham kraftig motbør i norsk presse. Senere sjekket noen amerikanere påstanden, og saken ble førsteside i New York Times.

Per Edgar Kokkvold ledet en god debatt om hvem som best forvalter sannheten: Staten, journalisten, dikteren?

Den britiske journalisten og forfatteren George Monbiot (til høyre) holdt en lovende innledning, som resten av panelet ikke var forberedt til å følge opp, skriver Grethe Simonsen fra et av arrangementene under årets Bjørnson-festival.

NRK-korrespondent Sigrun Slaggard hadde lignende erfaringer fra Kosovo.

Kokkvold mente journalisten var bedre enn forfatteren og staten til å fortelle sannheten i en krig. Journalistene Slaggard og Hovland satte spørsmålsteget ved det, og viste til Irak-krigen, der journalister flest var ivrige etter å bringe videre de daglige meldingene fra militæret om snarlige funn av masseødeleggelsesvapen.

Et interessant debattprogram, godt ledet av forfatteren Kjell Olaf Jensen. ■

Bibliotekarforbundets kurs i konflikt-håndtering

(Del av KUP – Kompetanseutviklingsprogrammet i BF.)

9.-10. oktober

Sted: Bibliotekarforbundets lokaler – Lakkegt 21 (Grønland) Oslo
Kursholder: Grethe Berg

Påmeldingsfrist: 2. oktober 2003

Meld på til: Sekretariatet
tel 22 17 04 95 eller
bf@bibforb.no

NB! Det er viktig at du oppgir mail-adresse og telefonnummer vi kan nå deg på, OG at du oppgir om du skal bo på hotell, og evt hvor mange netter.

Bibliotekarforbundet dekker alle utgifter, men du bestiller selv reise.

Bibliotekarforbundet booker hotell

Studietur til Alexandria 1.-10. november!

BF organiserer en ny studietur til Egypt for bibliotekfolk nå i høst. Avreise er 1. november, med hjemkomst 10. november.

Vi har nå hatt fire vellykkede turer til Kairo og Alexandria (i oktober 2002 og mars 2003) med til sammen 142 deltakere. Programmet for høstens tur er på plass, basert på erfaringene med foregående turer.

Vi har en passelig blanding av felles opplegg og individuelle muligheter. Og vi satser på en god nok standard til en overkommelig pris.

Deltakelse begrenser seg ikke bare til BF-medlemmer, selv om det er vi som organiserer turene.

Tilbudet er lagt ut på:

<http://www.bibforb.no/>

der du klikker på den Sahara-brune knappen merket "Studietur til Egypt". Du finner all påmeldingsinformasjon der.

TIDEMANN

BIBLIOTEKSYSTEM®

-fremtidens bibliotek

**Leselyst fortjener god service
-vi gir deg verktøyet!**

BIBLIOTEKSERVICE AS

- navnet på god service

Ledig stilling som bibliotekar, 3 års engasjement med mulighet for forlengelse

Biblioteket ved Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens har ledig stilling som bibliotekar fra høsten 2003.

Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens ble opprettet i 1997. Vi er lokalisert til Ullevål universitetssykehus og Psykiatrien i Vestfold, avd. Granli. Biblioteket er lagt til Vestfoldavdelingen.

Kompetansesenteret har følgende oppgaver: • Forsknings- og utviklingsarbeid for å bedre omsorgs- og behandlingstilbudet til personer med demens og deres pårørende • Utvikling av læremateriell • Rådgivning og veiledning til kommune- og spesialisthelsetjenesten • Undervisning, kurs og konferanser.

Kompetansesenteret administrerer også to utviklingsprogram, henholdsvis om eldre med funksjonshemming og aldring (FoA) og aldring hos eldre med utviklingshemming (UaU).

Biblioteket er et spesialbibliotek innenfor fagfeltet demens. Fra før er biblioteket bemannet med ett årsverk. Stillingen vil innebære litterærtjeneste i forbindelse med søking i databaser, fjernlån, referansearbeid, registrering i egen base (Mikromarc biblioteksystem), og arbeid med Kompetansesenterets hjemmeside.

Vi arbeider i et tverrfaglig miljø med stadig nye utfordringer og oppgaver, og kan tilby god opplæring og gode faglige utviklingsmuligheter.

Kvalifikasjoner: Vi søker en serviceinnstilt person med godkjent bibliotekarutdanning, interesse for fagfeltet og for faglig utvikling og tverrfaglig samarbeid. Gode engelskkunnskaper. Gode kunnskaper om og interesse for IKT. Personlig egnethet vil bli tillagt stor vekt.

Opplysninger om stillingen: ring Eva Anfinnsen, tlf 33 34 19 54, eller Bjørg Aaring, tlf 33 34 19 64.

Mer opplysninger om Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens: se hjemmesiden www.nordemens.no

Søknad med CV og attester sendes Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, Psykiatrien i Vestfold, Fylkesavdeling Granli, Postboks 64, 3107 SEM, **innen 25. september**.

FRÆNA VIDAREGÅANDE SKOLE

Bibliotekar

Det er ledig stilling som bibliotekar i hel stilling, vikariat, frå 01.10.03 til 30.09.04 ved skolen sitt bibliotek.

Det er ønskeleg med utdanning frå Høgskolen i Oslo, avd. for journalistikk, bibliotek og informasjonsfag eller anna tilsvarande utdanning.

Lønn og arbeidsvilkår i samsvar med lov og avtaleverk.

Skolen har om lag 450 elevar på sju studieretningar og om lag 60 pedagogisk tilsette. Biblioteket sine medier er registrert i Micro-marc. Elevane har tilgang til tekstbehandling, CD-rom og internett i biblioteket.

Vi søker etter ein person som trivst saman med ungdom, arbeidar sjølvstendig, er serviceinnstilt og har god samarbeidsevne. Skolebibliotekaren skal føre vidare arbeidet med å integrere biblioteket i skolen si pedagogiske verksemd. Arbeidsoppgåver vil m.a. vere brukaropplæring og rettleiing av elevar og lærarar, katalogisering, referansearbeid og samlingsutvikling.

Nærare informasjon om stillinga ved rektor eller pedagogisk leiar, tlf. 71 26 64 00.

Søknad vert å sende Fræna vidaregåande skole, 6400 Elnesvågen. **Søknadsfrist: 18. september 2003.**

Palestinsk fotobok

Gaza Student Campaign i Norge gir ut fotoboka "Det unge Palestina". Den inneholder bilder tatt av fem palestinske fotografer, og tar for seg barn og unges liv under okkupasjonen. Boka er på 64 sider i farger, koster 200 kroner, og kan bestilles ved å sende epost til detungepalestina@hotmail.com. Overskuddet av salget vil gå til et fond for palestinske studenter.

Medlemsfordeler

Vi er her for deg.

Ragnar, Nina Anette og Janike besvarer spørsmål om dine medlemstilbud på forsikring, lån og sparing i Gjensidige NOR.

Ring 21 01 39 39

eller kontakt oss på post@ys-medlemsfordeler.no

Gjensidige
NOR

KLASSEKAMPEN

VENSTRESIDAS DAGSAVIS

Tidene skifter – tenk annerledes

Abonner på Klassekampen:

Kontakt oss på tlf. 22 05 95 72,

e-post: abonnement@klassekampen.no eller

www.klassekampen.no

Introduksjonstilbud:

3 mnd. kr 505,- Spar kr 105,-

6 mnd. kr 1010,- Spar kr 210,-

GAIDAROS FORLAG

Aktuelle fagbøker

Brænd, Hermansen og Kjeldstadli
Lofoten Guide
ISBN: 82-8077-108-5 (norsk utgave)
Pris: 240,-

Elisabeth Tostrup
**Wenche Selmer.
Omtankens arkitektur
– en biografi**
ISBN: 82-8077-000-3
Pris: 438,-

Hans-Jakob Roald
**Sustainable historic cities? A Baltic-Nordic
approach**
ISBN: 82-7950-027-8
Pris: 375,-

Siri Skjold Lexau
Mellomposisjoner i samtidsarkitekturen
ISBN: 82-7950-019-7
Pris: 388,-

Bjørnhaug, Bjørnson, Halvorsen og Ågotnes (red.)
**I rettferdighetens navn – LO 100 år.
Historisk blikk på fagbevegelsens menings-
brytninger og veivalg**
ISBN: 82-7950-023-5
Pris: 386,-

Ståle R. S. Finke og Lars Fr. H. Svendsen (red.)
**Tekst og kontekst. Wittgenstein og den
europeiske filosofien**
ISBN: 82-7950-041-3
Pris: 348,-

Gunnar Nordberg
Matematikk læreren.
Håndbok for lærere på ungdomstrinnet
ISBN: 82-8077-106-9
Pris: 373,-

Silje Vallestad (red.)
**Har du 2 sekunder?
Ungdom fra hele verden forteller**
ISBN: 82-7950-015-4
Pris: 275,-

Hilde Justdal (red.)
– og musikken en annen
ISBN: 82-7950-031-6
Pris: 220,-

BYGDØY ALLÉ 21 · 0262 OSLO · POSTBOKS 5178 MAJORSTUA · 0302 OSLO
Tlf 23 27 59 00 · Faks 22 43 02 39 · WWW.GAIDAROS.NO

Gode bøker for folk flest

Orion
FORLAG

Her er noen av sommerens nyheter fra Orion. Inspirerende og nyttige kvalitetsbøker som burde finnes på ethvert bibliotek.

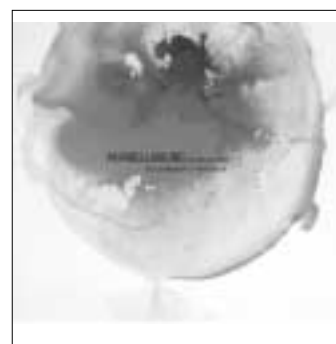
Ikke sant?

Gwen Bailey
Hva tenker hunden min?
82-458-0594-7
Kr 248,-

Gwen Bailey
Hva tenker katten min?
82-458-0595-5
Kr 248,-

Tulla Grünberger og Anders Wallin
Akvarellmaling
82-458-0589-0
Kr 268,-

Björn Olsson og Mats Lunderberg
Cocktailguiden
82-458-0573-4
Kr 268,-

Catarina Hiort af Ornäs
Vinkjenner på rekordtid
82-458-0184-4
kr 128,-

Ølguiden
82-458-0564-5
Kr 149,-

Fag- og lærebøker fra Yrkeslitteratur as

Gunnar Neegaard Når Gud bestemmer menyen - Regler om mat og drikke i verdensreligionene ISBN 82-584-0494-6 Kommer	Nanna Biørnstad Bekkenløsning - må det gjøre vondt? 272 sider, heftet ca. kr 380 ISBN 82-584-0493-8 Kommer
Ingri Juul og Edith Skjeggstad Mønsterbygging - bord, flate, motiv 136 sider, innb. kr 290 ISBN 82-584-0148-3 BM	Kjell E. Innli og Helge Helmersen Råstofflære 240 sider, innb. kr 440 ISBN 82-584-0507-1
Kari Heistad Tekstiler - interiør 104 sider, heftet kr 190 ISBN 82-584-0506-3 BM	Widell og Rae Olsen Marsipandekor 98 sider, innb. kr 400 ISBN 82-584-0336-2 BM
Nordal m.fl. Fjærfeprodukter 100 sider, heftet kr 230 ISBN 82-584-0397-4 BM ISBN 82-584-0886-0 NYN	Ellen Hemmer Kjøtt og kjøttprodukter 130 sider, heftet kr 270 ISBN 82-584-0391-5 FS
Leif Lynum Fisk og fiskeprodukter 180 sider, heftet kr 330 ISBN 82-584-0392-3 FS	Askim m.fl. Næringsmiddellære 440 sider, innb. kr 620 ISBN 82-584-0445-8 FS
Christopher Magnus Produksjonshygiene 270 sider, heftet kr 370 ISBN 82-584-0439-3 FS	Juul og Hemmer Næringsmiddelemballasje 282 sider, heftet kr 420 ISBN 82-584-0446-6 FS
Klaus Klein Form og farge - grunnleggende prinsipper for formgivning 96 sider, innb. kr 150 ISBN 82-584-0147-5 BM	Materialkunnskap (tekstil) 128 sider, heftet kr 300 ISBN 82-584-0233-1 BM ISBN 82-584-0932-8 NYN
Truckførerboken 170 sider, heftet kr 320 ISBN 82-584-0457-1 BM ISBN 82-584-0873-9 NYN	Dahle og Øvergaard Naturforvaltning og friluftsliv 200 sider, heftet kr 320 ISBN 82-584-0111-4 BM ISBN 82-584-0899-2 NYN

Yrkeslitteratur as

Postboks 5178 Majorstua, 0302 Oslo
Telefon 23 27 59 00 Telefaks 22 43 02 39
ordre@yrkeslitteratur.no www.yrkeslitteratur.no

Kurs og videreutdanning ved Bibliotek- og informasjonsstudiene

- 25.-26. september:** **Storting, bibliotek og offentlig informasjon.** Stortingsbiblioteket i samarbeid m/JBI. Kurset er gratis (lunsj inkludert). Søknadsfrist: 8. september.
- 23. - 24. oktober:** Seminar: **Folkebibliotekets rolle som redskap for å skape levende lokalsamfunn.** Pris: Kr.1.000,- (inkl. lunsj). Påmeldingsfrist: 6. oktober.
- 30. - 31. oktober:** KORGDagene: **Det digitale bibliotek fra en kunnskapsorganisatorisk synsvinkel.** Pris: Kr.1.200,- (inkl. lunsj). Påmeldingsfrist: 12. oktober.
- 3. - 7. november:** **Grunnkurs C.** Ukeskurs som fokuserer på kommunikasjon og på hvordan biblioteket kan møte aktuelle utfordringer fra samfunn og enkeltbrukere. Målgruppe: Medarbeidere i bibliotek uten bibliotekfaglig utdanning og andre interesserte. Pris: Kr. 6.000,- (inkl. lunsj). Søknadsfrist: 16. september.
- 14. november:** **Finn statistikk!** Kurs i samarbeid med Statistisk sentralbyrå om innsamling, bearbeiding og publisering av statistikk. Pris: Kr. 450,-. Påmeldingsfrist: 27. oktober.
- 21. november:** **Holdninger og handlinger: yrkesetikk i praktisk bibliotekarbeid.** Kunngjøres senere.
- 5. desember:** **Musikk på Internett.** Kunngjøres senere.

Videreutdanningstilbud:

2003/2004: **Videreutdanning i referansearbeid og digitale bibliotek.** Deltidsstudium. Studiet består av:
Modul 1: Referanseutvikling (Våren 2004)
Modul 2: Informasjonssøking (Høsten 2004)
Modul 1 og 2 krever forkunnskaper i vevpublisering.
Hver modul gir 15 studiepoeng og kan søkes separat.
Søknadsfrist: 15 november for modul 1. (Søknadsfrist for modul 2 annonseres senere)

2003/2004: **Videreutdanning i pedagogikk i bibliotek- og informasjonsarbeid.** Deltidsstudium (30 studiepoeng). I samarbeid med Avdeling for lærerutdanning. Pris: Kr. 15.000,-. Påmeldingsfrist: 1. oktober.

For nærmere opplysninger om kurs og videreutdanning, se <http://www.hio.no/enheter/jbi/kurs>

Påmelding til alle kurs: kurs@jbi.hio.no eller tlf.: 22 45 26 10.

OBS! Til kurs/utdanninger med søknadsfrist: bruk elektronisk søknadsskjema: <http://www.jbi.hio.no/kurs/skjema>, eller ta kontakt med kurskonsulent Kristin Skorpen, kurs@jbi.hio.no, eller tlf. 22 45 26 10 for tilsending av dette.

Det tas forbehold om programendringer.

Populære hjelpebøker i matematikk

Flere bibliotek har våre hjelpebøker.
Utlånsstatistikk forteller at bøkene er etterspurte.

Mer om bøkene og anmeldelser/tilbakemeldinger
på vår hjemmeside

www.matematikkforlaget.no

MATEMATIKKFORLAGET – Ratesvingen 18 – 7038 Trondheim – 73 96 45 39 – til@matematikkforlaget.no

Norges oljehistorie

Torbjørn Kindingstad
Fredrik Hagemann (red.)

I denne boken er norsk oljehistorie presentert lett-lest og folkelig. Rikt illustrert. Egen faktadel med årstallsoversikt. Presentasjon av selskaper, felter og utbygginger med mer. Utgitt både på norsk og engelsk. Innb. 344 sider, kr 495,-
ISBN 82-91370-42-7

Et på kjøkkenet i Rogaland

Målfrid Snørteland
Geir Egil Bergjord (foto)

Over 130 oppskrifter. Mattradisjonar og kulturminne frå ei nær fortid i det rogalandske kjøkkenet.
Innb. 224 sider, kr 375,-
ISBN 82-91370-54-0

Blått sug

Lars Hertervig og
Helge Torvund

Kunstboken om Lars Hertervig. 140 oljemalerier, akvareller og tegninger med dikt av Torvund. Boken inneholder også et essay og en biografisk artikkel om Hertervig.
Innb. 176 sider, kr 445,-
ISBN 82-91370-47-8

For bestilling: I bokhandel eller direkte hos Biblioteksentralen.

Wigestrand

forlag@wigestrand.no
Tlf. 51 51 76 10 – Faks 51 51 76 40

EGYPT REISER

- ingen kan Egypt bedre

Vår spennende temareise RA 1 fortsetter - nå med ekstra avganger

RA 1 er den klassiske 10-dagers rundreise i Egypt: Kairo og Nilosse med mulighet for Alexandria og Abu Simbel

Weg med en turkisk buss og 1 klasse hoteller

fra kr 12990,-

HORUS

Vårt sommerprogram HORUS er komplett: 10 dager: 2 netter Kairo, 3 netter Nilosse og 4 netter Hurgada

fra kr 9990,-

7 netter kombinasjonsreise

Weg med en turkisk buss, Kairo/Luxor, Kairo/Sharm el Sheikh

fra kr 6990,-

13 dager rundreise inklusiv Alexandria

Weg med en turkisk buss, Kairo/Luxor, Kairo/Sharm el Sheikh

fra kr 12900,-

2 uker Sharm/Hurgada

i kombinasjon med 1 dag Kairo. Se Pyramidene og Det egyptiske Museum. Inkl. kurs!

fra kr 8490,-

Vi skreddersyr alle slags program som passer til alle ønsker

Be om vår nye flotte katalog

EGYPT REISER

Cort Adelersgate 18 - Vikta - 0254 Oslo
Tlf: +47 24 11 22 00 - Fax: +47 24 11 22 01
post@egyptreiser.no - www.egyptreiser.no

→ **Brodd kan bibliotek !**

Kontakt oss når det gjelder konsulent tjenester på bibliotekområdet. Våre tjenester omfatter

- bibliotekutvikling i alle typer organisasjoner
- bibliotekplaner i kommuner og fylkeskommuner
- ledelses- og organisasjonsutvikling
- valg av biblioteksystemer
- markeds- og brukerundersøkelser
- evaluering av tjenester
- klassifikasjonssystemer
- intern opplæring

Se beskrivelse av våre tjenesteområder og prosjekter på **www.brodd.no** eller ta kontakt med oss på telefon **23 37 90 60**.

Bibliotekarforbundets medlemmer får 20% rabatt på Brodds standard kurspriser. For ajourført kursoversikt, program og påmelding se www.brodd.no.
Brodd er en privat stiftelse med ansatte som har bibliotekar- og IT-bakgrunn
Vi tilbyr konsulent- og vikartjenester innen arkiv, bibliotek, kultur, kunnskapsorganisering, ledelse, organisasjon og web.

Post- og besøksadresse: Brodd, Brynsvien 5, 0667 Oslo Tlf: 23 37 90 60 Fax: 23 37 90 61 E-post: brodd@brodd.no Org. nr: 974 789 299

Bibliotekarforbundet

INNMELDINGSSKJEMA

Navn	_____	Født	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
	_____		_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
E-post:	_____		

Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	_____
Student	☐		
Ikke yrkesativ	☐		

Arb. giver	_____	Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
	_____	Faks.	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
Stilling	_____	Ansiennitet fra	_____
Stillingskode	_____	Lønn/Lønnstrinn	_____
	_____	Stillingsandel	_____

Dato	_____	Signatur	_____

Kontingentsatser:

Yrkesaktive: 1,32 % av bruttolønn. (Min. kr. 2220 pr. år. / Maks. kr. 3840 pr. år.)
Ikke-yrkesaktive: kr. 250 pr. år.
Studenter: kr. 100 pr. skoleår.

Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo,
vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.

Sekretariatet:

Leder:	Monica Deildok
Org.sekretær:	Thor Bjarne Stadshaug
Adresse:	Lakkegt.21, 0187 Oslo
Telefon:	22 17 04 95
Fax:	22 17 04 96
E-post:	bf@bibforb.no
URL:	www.bibforb.no

Styret:

Leder
Monica Deildok
BFs sekretariat, Lakkegt. 21, 0187 Oslo
Tlf. jobb: 22 17 04 95
Faks: 22 17 04 96
Tlf. priv.: 33 77 77 16
Mobil: 41 21 23 57
E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
Mona Magnussen
Universitetsbiblioteket i Tromsø
Breivika, 9037 Tromsø
Tlf. jobb: 77 64 41 49
Faks: 77 64 45 90
Mobil: 41 21 21 55
E-post: mona.magnussen@ub.uit.no

Styremedlemmer

Hanne Brunborg
Gol bibliotek
Ritha Helland
Bibliotekstudent
Lone Johansen
Malakoff videregående skole
Richard Madsen
Sørfold folkebibliotek
Klaus Jøran Tollan
Høgskolen i Hedmark

Varamedlemmer

Olga Skrinde, Fylkesbibl. i Akershus
Ola Eiksund, Arendal bibliotek
Guri S. Haugan, Levanger bibliotek
Roger Dyrøy, Direktoratet for brann-
og elsikkerhet
Signe Witsø, Høgskolen i Sogn og
Fjordane

Fylkeslagene:

Finnmark

Lillian E. Rushfeldt
Vadsø videregående skole, Boks 610, 9811 Vadsø
Telefon: 78 95 56 63
Telefaks: 78 95 28 50
E-post: lillian.rushfeldt@vdsvgs.finnmark-f.kommune.no

Troms

Stine Fjeldsøe
Tromsø bibliotek,
Boks 752, 9258 Tromsø
Telefon: 77 68 37 02
Telefaks: 77 65 74 14
E-post: stine@tromso.folkebibl.no

Nordland

Aasa Storlien
Brønnøy bibliotek,
8900 Brønnøysund
Telefon: 75 01 20 50
Telefaks: 75 01 20 01
E-post: Aasas@bronnøy.folkebibl.no

Trøndelag

Liv Vikan
FoU-avdelingen,
Sykehuset Levanger, 7600 Levanger
Telefon: 74 09 83 36
Telefaks: 70 09 85 00
E-post: liv.vikan@hnt.no

Møre og Romsdal

Gro J. Sandvik Fegth
Fræna videregående skole
Bøen 22, 6440 Elnesvågen
Telefon: 71 26 64 20
Telefaks: 71 26 64 01
E-post: fvgsbib@online.no

Sogn og Fjordane

Anne Siri Fardal Bruteig
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
6863 Leikanger
Telefon: 57 65 51 92
Telefaks: 57 65 50 55
E-post: afa@fm-sf.stat.no

Hordaland

Siri Sjursen
Hordaland fylkesbibliotek
Fylkeshuset, 5020 Bergen
Telefon: 55 23 93 74
Telefaks: 55 23 93 79
E-post: siri.sjursen@hordaland-f.kommune.no

Rogaland

Kari Aardal
Vardafjell vid. skole
Spannavn. 25, 5532 Haugesund
Telefon: 52 70 99 10
Telefaks: 52 70 99 15
E-post: aaka.vardafjell-vgs@rogaland-f.kommune.no

Agder

Gro Heidi Råmunddal
Høgskolev. 24
4640 Søgne
Telefon: 38 16 76 54
E-post: groheidi@c2i.net

Telemark

Kari Madsen Moldvær
Porsgrunn bibliotek
Postboks 1133, 3905 Porsgrunn
Telefon: 35 54 71 71
Telefaks: 35 55 90 93
e-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold

Hanne Sveen
Tønsberg og Nøtterøy bibliotek
Storgata 16, 3126 Tønsberg
Telefon: 33 35 49 31
Telefaks: 33 35 49 69
E-post: hannes@tonsberg.folkebibl.no

Buskerud

Anne Foss
Buskerud fylkesbibliotek
Boks 1136 Bragernes, 3001 Drammen
Telefon: 32 80 63 55
Telefaks: 32 80 64 53
E-post: foss@buskerud.fylkesbibl.no

Hedmark og Oppland

Elin Linge Hermansson
Høgskolen i Hedmark, Avd. for lærerutdanning
Holsetgt. 31, 2318 Hamar
Telefon: 62 51 76 62
Telefaks: 62 54 24 95
E-post: Elin.Hermansson@luh.hihm.no

Østfold

Anne Woje
Fredrikstad bibliotek,
Boks 100,
1601 Fredrikstad
Telefon: 69 38 34 33
Telefaks: 69 38 34 34
E-post: acwo@fredrikstad.kommune.no

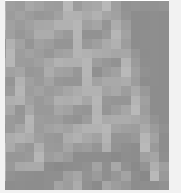
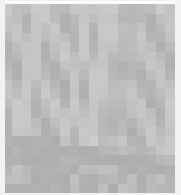
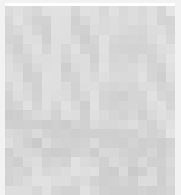
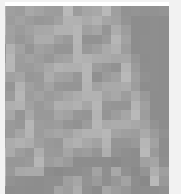
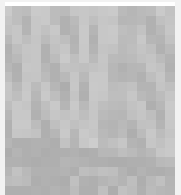
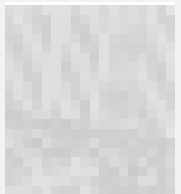
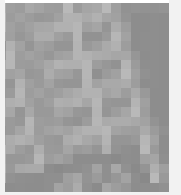
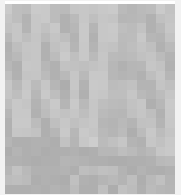
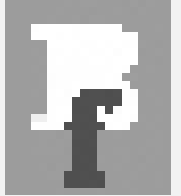
Oslo/Akershus

Anne Cathrine Undhjem
Fylkesbiblioteket i Akershus
Boks 85, 2027 Kjeller
Telefon: 63 80 10 20
Telefaks: 63 81 09 26
E-post: cathrine.undhjem@fia.akershus-f.kommune.no

B-blad

Returadresse:

Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo

Sitatet:

"Unfortunately, the traditional library system doesn't do much to foster community. Patrons come and go, but there is very little opportunity to establish relationships with people or groups of people. In fact, if you try to talk with someone holding a book you like - you'll probably get shushed. The Distributed Library Project works in exactly the opposite way, where the very function of the library depends on interaction."

Mike Benham fra www.thoughtcrime.org, som har startet *Distributed Library Project* for å dele informasjon og bygge lokalsamfunn i San Francisco.

I en meningsutveksling om dette tiltaket på Slashdot (www slashdot.org), skriver en innsender:

"Dude, have you seen some of the people that mill around libraries? Homeless kickers, pseudo-orphans, and just the garden-variety weirdos that talk to themselves? If I want community I'll go to my local arcade."